

ПРАВИЛНИК О ОЦЕЊИВАЊУ УЧЕНИКА У ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ
(„Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11 и 55/13)

Члан 2. Сврха и принципи оцењивања ученика

Оцењивање - **стално праћење** остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика школског програма.

Оцењивањем се: - исказује однос према учењу и знању,

- подстиче мотивација за учење
- ученик се оспособљава за процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика
- ученик развија систем вредности.

Принципи оцењивања (7): 3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;

7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и услова у којима се оцењивање одвија.

Члан 3. Предмет и врсте оцењивања ученика

Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи **повратну информацију и препоруке за даље напредовање**; евидентира се у **педагошкој документацији наставника**.

Сумативно оцењивање (вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања). Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и уносе се у дневник.

Члан 4. **Оцена ученика**

Оцена представља објективну и поуздану меру **напредовања и развоја ученика и показатељ је квалитета и ефикасности рада наставника и школе** у остваривању прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем.

Описном оценом изражава се:

- 1) **оствареност циљева и стандарда** постигнућа
- 2) **ангажовање** ученика у настави;
- 3) **напредовање** у односу на претходни период;
- 4) **препорукa** за даље напредовање ученика.

Бројчаном оценом изражава се:

- 1) **степен остварености циљева и стандарда** постигнућа
- 2) **ангажовање** ученика у настави.

У зависности од предмета и узраста ученика приликом оцењивања процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.

Ангажовање ученика обухвата:

- одговоран однос према раду и постављеним задацима,
- активно учествовање у настави,
- сарадњу са другима
- интересовање и мотивацију за учење и напредовање.

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Члан 5.

Оцењивање из предмета: **музичка култура, ликовна култура, физичко васпитање и физичко васпитање – избрани спорт**) обавља се полазећи од **ученикових способности, степена спретности и умешности**. Узима се у обзир индивидуално **напредовање** у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика.

Члан 8. Верска настава и грађанско васпитање – описна оцена на основу остварености циљева, постигнућа и ангажовања.

Члан 9. **Критеријуми бројчаног оцењивања**

(5) Ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на **основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа** посебних стандарда постигнућа, уз веома висок степен ангажовања.

(4) Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњава захтеве који су утврђени на **основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа** посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, уз висок степен ангажовања.

(3) Ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњава захтеве који су утврђени на **основном и већи део на средњем нивоу** посебних стандарда постигнућа, уз ангажовање ученика.

(2) Ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњава **уз помоћ наставника** захтеве који су утврђени у **већем делу основног нивоа** постигнућа, и ангажовање ученика.

Начин и поступак оцењивања

Члан 10. На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, предмета, или теме, која су од значаја за предмет (иницијално процењивање).

Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Члан 11.

Ученик се оцењује на основу:

- усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа, практичног рада
- активности и његових резултата рада (излагања и представљања радова)
- учешћа у дебати и дискусији,
- писања есеја,
- домаћих задатака,
- учешћа у групном раду
- рада на пројектима, ...

Члан 12. Распоред писмених задатака и писмених провера дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе, односно на званичној интернет страни школе најкасније до краја треће наставне недеље у сваком полугодишту.

Може да се планира највише једна провера у дану, а две у наставној недељи.

Распоред контролних и промене распореда утврђује директор на предлог одељењског већа.

Наставник је дужан да обавести ученике о наставним садржајима који ће се писмено проверавати најкасније пет дана пре провере.

Члан 13. Провера постигнућа ученика обавља се на сваком часу.

Усмене провере и писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља часа и савладаности дела реализованих програмских садржаја.

Ученик у току часа може да буде само једанпут оцењен за усмену или писмену проверу постигнућа.

Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам дана од дана провере, у противном писмена провера се поништава.

Оцена из писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута се не уписују у дневник.

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену.

Оцена може бити поништена и ученику који није задовољан оценом.

Писмена провера из става 6. овог члана понавља се једанпут и може да буде организована на посебном часу.

Након поништене писмене провере, а пре организовања поновљене, **наставник је дужан да одржи допунску наставу**, односно допунски рад.

Ученик и родитељ има право увида у писани рад, као и право на образложење оцене. (! контролни на потпис)

У првом разреду основног образовања и васпитања закључна оцена из свих предмета јесте описна и утврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу описних оцена о развоју и напредовању ученика у току савладавања програма предмета.

У осталим разредима основног образовања и васпитања закључна оцена из предмета је бројчана, осим из предмета верска настава и грађанско васпитање.

Ученика од петог до осмог разреда оцењује предметни наставник у току образовно васпитног рада, а оцену на крају полугодишта утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Закључна оцена на крају другог полугодишта утврђује се на основу свих описних и бројчаних оцена у току образовно-васпитног рада, уз сагледавање развоја, напредовања и ангажовања ученика.

Ученику који има мање од четири оцене у току полугодишта, не може да се утврди закључна оцена.

Изузетно, ако је недељни фонд часова предмета један час, ученику може да се утврди закључна оцена ако је оцењен најмање два пута у полугодишту.

Ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена у полугодишту, наставник је обавезан да спроведе оцењивање на посебно организованом часу у току трајања полугодишта уз присуство одељењског старешине, педагога или психолога.

Одељењски старешина је у обавези да редовно прати оцењивање ученика и указује предметним наставницима на број прописаних оцена које ученик треба да има у полугодишту ради утврђивања закључне оцене.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од аритметичке средине свих појединачних оцена.

Ако одељењско веће не прихвати предлог закључне оцене предметног наставника, оно утврђује нову оцену гласањем.

Утврђена оцена из става 15. овог члана евидентира се у намени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Члан 19. Општи успех ученика

На крају првог и другог полугодишта првог разреда наставник даје мишљење о раду и напредовању ученика.

Мишљење о раду и напредовању ученика садржи:

- 1) опис степена остварености циљева и прописаних стандарда, односно прилагођених стандарда постигнућа;
- 2) општи опис квалитета постигнућа;
- 3) опис ученикових могућности и потреба у подизању нивоа постигнућа у појединим задацима у даљем учењу;
- 4) запажања о развоју ученика и препорукама за даље напредовање.

Мишљење о раду и напредовању ученика уноси се у ђачку књижицу.

Општи успех ученика од другог до петог разреда утврђује се на крају првог и другог полугодишта, односно школске године на основу аритметичке средине позитивних закључних бројчаних оцена из обавезних предмета и обавезних изборних предмета.

Општи успех ученика од шестог до осмог разреда утврђује се на крају првог и другог полугодишта, односно школске године на основу аритметичке средине позитивних закључних бројчаних оцена из обавезних предмета, обавезних изборних предмета и из владања.

Родитељ је дужан да својим потписом потврди да је упознат са мишљењем о раду и напредовању ученика, односно успехом ученика.

Члан 20. **На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени. (! групни родитељски састанак)**

Одељењски старешина је обавезан да благовремено, а најмање четири пута у току школске године, на примерен начин обавештава родитеље о постигнућима ученика, напредовању, мотивацији за учење и напредовање, владању и другим питањима од значаја за образовање и васпитање.

Ако родитељ, односно старатељ не долази на родитељске и индивидуалне састанке, одељењски старешина је дужан да га благовремено у писменој форми обавести о успеху и оценама, евентуалним тешкоћама и изостанцима ученика и последицама изостајања ученика.

Члан 21. Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у прописаној евиденцији и својој педагошкој документацији.

Под педагошком документацијом, у смислу овог правилника, сматра се писана документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање.